

DRUŽINSKI PRIJATELJ

POUČNO ZABAVNI LIST ZA SLOVENSKE DRUŽINE.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.
Naročnina je za vse leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 stot.
Posamezne številke po tobakarnah stanejo 10 stotink.

Dopise je pošiljati pod naslovom: Uredništvo „Druž. Prijatelja“ v Trstu, ul. Vincenzo Bellini št. 2, IV. n. naročnino, oglase in reklamacije pravništvu: Rojan št. 4, (Ivan Gorjup).
Poštuo - hranilničnega računa št. 64.139.

NA RODNI GRUDI.

(Povest iz nedavnih časov. — Spisal Fr. Ks. Steržaj.)

XVII.

(Dalje).

„Torej res — Moj Bog!“

„No, kaj vzdihuješ? Ali ti ni prav?“

„Ha — ha — Prav?“ Saj mi mora biti“ se je zasmel Janez in se obrnil, kakor bi hotel iti. Potem pa je še vprašal:

„S Toničarjem ne?“

„Kaj te skrbi? Sicer pa, veš, da se ti ne bojim povedati, s Toničarjem, da!“

„Ha — ha! S to koščeno smrtjo.“

„Tiho bodi, sicer —“

Janez je odhajal skozi vrata naravnost v hlev. Jezen je bil. Vse je vrelo po njem. Ni vedel kako bi ubranil mačeho pred to neumnostjo? In neumnost je to gotovo. Sicer pa — čemu še te skrbi? Kaj mu to mari? Oba sta dovolj stara, da si lahko premislita tako ali tako. On tako ne bo imel nikakih skrbi z njima. Zlasti sedaj ne, ko misli na Ameriko. Da bi mu le Dagarjev Anton kmalu odpisal. Še-le sedaj uvideva, kako težko čaka njegovega pisma. Potem bo šel. Radi dote mu ne bo teba skrbeti saj bo sodnija, enako tudi glede vknjižene materine dote. Poleg tega pa bo še sam prislužil kak goldinar v Ameriki. In da je zaslužek velik, to mu je tudi Anton pisal. Dolgo tako ali tako ne misli, da bi ostal tam. Težko! Nekaj let, ko bo mah zarasel čez vse to, ko se mu bo srce zacelilo, ko si prihrani nekaj denarja — potem pa zopet domov. Zakaj docela pustiti domače grude ne more. Vsaj upanje mora imeti s seboj, da jo bo kdaj zopet videl. In to mu bo mogoče. Da bi le Anton pisal.

Še nekaj dni je moral Janez čakati na Antonovo pismo. Potem pa je prišlo. In Janez se je ustrašil, ko je pogledal pismo. Pisava je bila popolnoma tuja, a podpisa je bil n Dagarjev Anton.

— Ta se je bil ponesrečil v rodokopih, nekoč ga je podsulo. Nekaj ur pozneje so ga rešili izpod premoga. Še-le v bolnici se je zavedel. In tedaj je narekoval svoje pismo. Čutil je, da ne bo dolgo, zdravniki so mu povedali. Z Bogom se je spravil, sedaj bi se še z ljudmi. Ker nima razun tete nobenega domačih, zapušča vso domačijo, kar je je še, Janezu. Zakaj, to ve on sam najbolje, nekoliko pa zato, da na Dagarjevem ne bodo gospodarili tuji ljudje. Stara teta naj ima v hiši dosmtni živež. Vse potrebno je izročil advokatu. Potem pa pozdravlja in prosi, naj moli za njegovo dušo in se ga večkrat spominja. — To je bila ob kratkem vsebina Antonovega pisma. Spodaj na zadnji strani je zapisal zdravnik: „Umrli dne 19. aprila letošnjega leta v bolnišnici St. Charitè — Johnstown. Dr. Hally —.“

Janez je zrl molče pred se. Misel za misljo se mu je podila po glavi, a vse brez pravega reda in zveze. Vse je prišlo tako hitro in nepričakovano. Ravno sedaj, ko je mislil iti sam za njim — Sedaj se je revež umiril. Doma ga ni mogel dobiti, našel ga je tujini. In zakaj je šel? Naj bi bil doma ostal, samo radi ženske.

Janez je nehal razmišljati. Zasledil se je v nedoslednosti. Na prijatelju je grajal — a sam! Ali misli storiti on in zaradi istega vzroka? Zaradi zaničevane ljubezni. — Ravno na istem stališču — pa sodi popolnoma drugače tuj slučaj nego svojega. Kar ni bilo prav na onem, to tudi ni na njem — oba imata isto merilo. Anton je odšel — on pa je nameraval z doma. Da nameraval — zakaj storil ne bo tega. Ostati hoče doma, zlasti sedaj, ko se mu je toliko izpremenilo, da ima svoje posestvo. Ta Anton! Kakor bi si bil mislil, kaj da se godi pri Kelinu. Škoda zanj, koliko bi bil lahko naredil, vendar: „Bog že ve, kaj dela. Morebiti ni bilo njegovo mehko in dobro srce, da bi se ubijalo v resnem, trdem in včasih res zoprnem boju za življenje, ko je treba

Prihodnja številka izide 24. avgusta.

marsikaj pretrpeti krepko in junaško, kakor mož. Janez je vstal in odšel vun. Hotel se je nekoliko umiriti in raztresti. Stopil je v hlev in začel živini pokladati v jasi.

Kmalu za njim je prišla dekla Franica z go lido v roki.

„Janez, ali nisi dobil pisma od Antona?“ ga je vprašala takoj, ko ga je zagledala.

„Kako pa veš?“

„Pismonoša mi je povedal, da je iz Amerike“.

„In vendar ga ni pisal on.“

„Kdo neki, ali mogoče Robnikov Martin?“

„Kako si se pa domislila nanj?“

„Ker je on sam iz naše vasi še v Ameriki pa Anton.“

„Antona ni več“, je pristavil Janez tiho.

„Kako misliš to?“ Lica so ji žarela in ne-hote se ji je obraz razjasnil. „Ali je odšel domov?“

„Da odšel je — a ne domov. Umril je —.“ Komaj slišno je izpregovil.

Franici pa je padla golida iz rok. Obledela je, ustni sta ji zatrepetale.

„Kaj si rekel?“ je vprašala pretrgano.

„Umril je — Ni ga več —“

Dekla se je opijela ograje in naslonila, kakor bi se je lotila onemoglost. Njeno telo se je stresalo, prsa so se ji naglo dvigala, potem pa je zaplakala tiho.

Janez pa je odšel naglo iz hleva, enako potr in zbeگان, samo bolj jeklen in navidez neobčutljiv.

(Pride še.)

BLIŽNJA BODOČNOST. (Dalje)

Več let prej si je bil nemški minister Bismark, poznan pod imenom „železni kancelar“, stavil v glavo, da bo vse nemške katolike prisilil, da se odpovedo katoliški veri in da postanejo protestantje. Sledilo je veliko preganjanje katoličanov, ki ga imenujejo v zgodovini kulturni boj „Kultur kampf“. Katoliške cerkve so se zapirale, duhovniki in škofje tirali v ječe.

Vzlic vsem preganjanjem so ostali katoličani zvesti svoji sveti veri in stanovitni ko skala. Združili so se v krepko politično stranko in počasi prisilili državno oblast, da je odnehala od preganjanja katoličanov. „Železni kancelar“ Bismark se je moral omehčati in spraviti z nemškimi katoličani ter dajati postave v korist ljudstva. Če velja dandanes nemška država v marsikateri točki postavodaje kot vzorna država, so k temu gotovo v prvi vrsti pripomogli združeni nemški katoličani.

Ti uspehi so dali nemškimi katoličanom pogum, da so se odločili zaviti vrat še drugemu sovražniku sv. vere — socializmu. Njihova stara

stranka, s katero so se tako junaško otresli Bismarka, jim ni več zadoščala, zato so jo preuredili in postavili na širji temelj. To je storil njih sivolasi vodja Windthorst, ki je malo pred svojo smrtjo osnoval društvo „Volksverein“, kar znači po slovensko „ljudsko zvezo“. Ker je ta „zveza“ zadnje delo tega velikega nemškega državnika, se imenuje pogostokrat tudi „Windthorstova oporoka“ (testament).

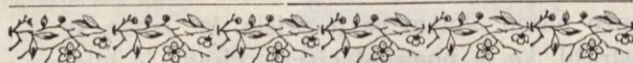
Windthorst je osnoval veliko društvo, kojemu je smel pristopiti vsak nemški katolik, ki se je obvezal plačevati vsako leto eno marko (60 novč.) v društveno blagajno. Na čelo društva je postavil odbor sedem mož s predsednikom in dvema podpredsednikoma, koje voli vsako leto občni zbor. Ta odbor vodi društveno delo in upravlja društveno imetje. V vsaki pokrajini in škofiji ima glavni odbor svojega odposlanca, v posameznih društvih, ki so posejana po celi Nemčiji, svojega agenta a v vsakem mestu po več zaupnikov. Odposlanci, agenti in zaupniki so v vednem dopisovanju z osrednjim odborom. Oni javljajo glavnemu odboru narodove potrebe ter dobivajo tam navodila, kojih se morajo držati vsi člani „ljudske zveze“. Na ta način je postala „ljudska zveza“ prava trdnjava nemških katoličanov.

Ob nedeljah in praznikih gredo agitatorji povsod okoli, predavajo in razširjajo dober tisk, tako da se ljudstvo odgaja za javno politično življenje. Zato je pa tudi ob času volitev vse ljudstvo zložno z osrednjim odborom in kandidati „ljudske zveze“ zmagajo povsod, njeni zastopniki v državnem zboru se množe in delajo za narod dobre in koristne zakone ali postave.

„Ljudska zveza“ se vedno lepše razcveta, kar se je najbolje videlo pri zadnjih volitvah v nemški državni zbor. Dasi so bile proti nemškim katoličanom vse stranke, pa tudi vlada sama, so vendarle prišli v državni zbor kot najmočnejša stranka.

Upamo se še povrniti k temu predmetu. Za danes smo hoteli sprožiti samo nekaj misli za one, ki čutijo v sebi zbožnost ali morda celo dolžnost delati med ljudstvom za pravo ljudsko korist. Oziraje se na naše klaverno razmere vprašamo, ni li res treba, da se lotimo že v bližnji bodočnosti takega krepkega zdravega narodnega, ali recimo še več — božjega dela?

(Pride še.)

Slovinci in Slovenke!
Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda.

Ob hudi uri — reši nas, Gospod !

SLIKI IZ ŽIVLJENJA.

(Spisal Starogorski).

II.

Pozani sem dva druga roditelja. Imela sta hčer kakor rožo, in tudi ljubila jo, kakor rožo. Njih hiša je bila prava slovenska hiša, v nji prava slovanska gostoljubnost. Vesel je šel vsakdo iz hiše, kdor je zašel tja, bodisi na obisk, bodisi po naključju, kot popotnik. Saj je postregla vsem lepa roža, razvedrila vsakega z zvonkim smehom, s svojo živahnostjo.

Tudi jaz sem prišel nekoč tja. Ej, kako vesel sem odhajal

Bog te obvaruj roža.

Kako boš cvetela, ko pride kdo in te vtrga in odnese iz domačega vrta, ter te vsadi v svojega. Bog daj, da bi te dobil več vrtnar, več svoje stroke ne kak nevednež, ki bi ne znal negovati lepe rože.

Bog te obvaruj roža.

In roža je vedela za vrt, kjer bi cvetela in dehtela še vse lepše. Oj, ko bi bila tako srečna, da bi jo presadil na ta vrt. Ali bodo pustili stariši?

Vrt je majhen, bolj ubožen, ali bodo pustili lepo rožo na skromen vrt? Oče ni naklonjen vrtnarju.

Prišli so razni vrtnarji po lepo rožo. Njih vrti so bili polni raznih cvetov in rastlin, bogati okoli in okoli. Prišli so po rožo-hčer, da jo presade na svoj vrt.

In laskalo je to roditeljima.

Povesila je glavico roža-dekle... in rosno je postalo oko...

„Oče... mati...“

Razumela sta roditelja ta vzdih in nista je pustila, da bi jo vtrgali.

Res se je oče tu in tam jezil, da zametuje srečo, pa hčerka se ga je oklenila krog vratu.

„Oče, ne silite me! Kaj je v bogastvu? Nič! Naj volim po srcu, oče...“

Ni se mogel oče zdrževati prošnjam hčerke.

„Neumen otrok, hm... nú, pa voli... nú!“

In prišel je oni kateremu je dala srce že davno.

Za malo se je zdelo to roditeljima in oče se je vznevoljil.

In zopet se ga je oklenila hčerka.

„Nú, nú, pa bodi“, se je omehčal.

Ej, kako veselja je zavriskalo srce rože, ko je planila k ženinu, kako je radosti zaplulo srce vrtnarja.

„Bodita srečna, čuvaj jo...“ je blagoslovljal oče, blagoslovljala mati.

Večje sreče nisem videl.

Tudi tu so gorele sveče pri oltarju, plapolale in trepetale.

Čemu plapolate sveče, čemu trepetate? Se za rožo bojite? Ali trepetate od veselja? Povejte sveče.....

Dolgo je že tega, kar sem prisostvoval pri obema porokoma.

Prvi par... dovolite da molčim. Nerač si kalim veselje. Moj Bog, kako je tam. Niti v spominu ne vdržim da bi me ne zbolelo.

A drugi zakon, ta je bil zidan na ljubezni in blagoslovu, brez sebičnih stremljen se je sklenil in zato je srečen. Sam se čutim pomlajenega ko obiščem to gostoljubno slovensko hišo.

Prav rad zahajam tja.

„Ej, stara mati pestu e malega kričaća, dedek pa hodi vesel po polju z zetom in se veseli, da je tako omožil svojo hčer, ter ji pripomogel do take tihe sreče.“

Zvečer pa, ko sedita starca sama v sobi in se razgovarjata, dé večkrat starec:

„Naš zet je zlat človek, rečem ti mati, punica si je dobro izbrala!“

In mati mu odvrne v šali:

„Pa si ga le s početka po strani gledal in komaj, da si dovolil ta zakon!“

„Eh, saj veš ljudje so pravili, marsikaj! Nú, na stare dni sem se celo naučil, da ljudje prav radi lažejo.“

DVAJSETLETNICA BRALNEGA DRUŠTA PRI SV. JURJU OB ŠČAVNICI.

Drdral je vlak. Sto in sto misli se mi je podilo po glavi, ko je bežal z mano proti Radgoni — domov, na veliko ljudsko veselico, na dvajsetletnico obstanka bralnega društva. Srce mi je bilo zadovoljstva, ponosa — saj tudi jaz sem od tam doma, bil tudi nekdanji ud društva. Domišljije so se mi podile po glavi, bujne domišljije, uprav, kakor če si zaljubljeni zidajo zlate gradove v oblake. Slika je šla za sliko. Bo tako ali tako? Veselo, domače? Jurij še tega ni videl. In te misli, te domišljije so bile še le revice proti resnici.

In stopil sem na rojstvena, na domača tla. Pozdravljam vas poljane in hribi, gozdovi in gorice, pozdravljam Vas, vi spomini mladostnih dni. Zopet vas gledam. — Ej, azurno nebo je gledalo na slavnostni dan in solnce se je smehljalo. Zdelo se mi je, da sije lepše, veličastnejše, kakor navadno, zdelo se mi je, da še tako ni sijalo nikdar.

Grmeli so topiči, zastave so plapolale v lah-nem vetriču, plapolale, kakor če diha velikan mirno in samostojno. Te zastave... Plapolajte prapori! Budite nas, dramite nas.

Jeli so se polniti slavnostni prostori. Bilo je to ljudstva . . . ni bilo mogoče prešteti? Gostje od dale: in od blizu so se sešli tu, domačega ljudstva se je pa vse trlo. In v senci lepih jablan na Mundovem vrtu, na katerih so se razun jabolk zibali raznobojni lampijoni je bilo, kakor v bajnem gozdiču. Vile bile so Slovenke. Lahen vetrič je majal listje in lampijone, šepetal in pozdravljal. Strelišče, cirkus cvetlični šotor in še drugi so nudili zabave, smeha in lepote. Kuhala se je kava v posebnem šotoru, ki je, posebno proti jutru dramilila zaspane duhove. Gibence, potice in druge pogače so bile skoraj nekaj centrum, dokaz, da „prleki“ ljubijo pogače. Zvečer, ko so zažareli lampijoni po drevesih ko so jele švigati rakete v zrak, svetiti in pokati, bito je vse tako veselo, tako radostno, da bi lahko rekli, ko bi ne bilo neprimerno, „Gospod tukaj nam je dobro biti. Šotorov bi več ne trebalo staviti, ti so že stali.“

Mešan pevski zbor jurjevški znan že daleč okrog, pel je pesmi, da je poskakovalo srce; — te pesmi! — Poslušal sem je, in se jim divil. Slovenske pesmi hvalijo tuji narodi, da so jako krasne, pravijo, da je v slovenskih pesmih in njih napevih skrita zgodovina, skrito življenje naroda, ki jih poje. In narod, ki poje take pesmi da se jim divijo celo tujci, tak narod mora biti pač dober narod, mil in blag — Čuj te glasove, te vbrane glasove iz grl mladenk, one krepke iz grl mladeničev? Ali ti ne igra srce! Pojo, kakor bi igral, s čustvom, navdušenjem. Slava takim pevcem; kar gre iz srca, gre v srce. Slava pevovodju! — Glasovi Kočmutove godbe so se menjavali s petjem. Ej, kako so se tu in tam dvigale prsi mladenke za nekaj milimetrov, kot bi dajale takt ali so mislile na ples? In ti razkošni godbeni glasovi so znali podražiti . . . Ej, znali so . . .

Med celo slavnostjo, toraj od začetka in prav do konca se se vrstili govori, eden navdušnejši od drugega. Žal, prav žal mi je, da mi ni bilo mogoče beležiti jih, ker je bilo ljudstvo prenemirno.* Predsednik g. Košar, ki je vodil kot predsednik društvo celih 20 let je poročal razvoj in de ovanje od začetka življenja do danes. Nato je govoril čg. kaplan Štubec. G. abiturijent, Kajnc iz sv. Petra pri Mariboru, kot slavnostni govornik nam je slikal položaj kmeta pod dobo robstva vsaj za staro pravdo in sedaj. G. je zboren govornik in ljudstvo je s'edilo z zanimanjem govoru. Za njim nastopi na oder domačin g. profesor dr. Ileščič iz Ljubljane. Nastop njegov je bil junaški. Podal nam je lepe drobtinice iz zgodovine slov. kmetov jurjevških. Rečem vam, srca so se odpirala, navdušenje prekipevalo, ko so slišali vnuki

čine — slavne čine svojih pradedov in to iz ust rojaka — učenjaka.

Kaj pa to? Ni se še polegel odmev ploskanja in živio klicev govorniku, so se čuli krepki glasovi z odra. Ta govornica?! Kaka je . . . Oj, to je mili glas Hrvata, hrvatski jezik naših bratov. Govornik je čg. svečenik*, bivši poslanec v hrvatskem sabo u. Vse je poslušalo. In zdelo se nam je, da stoji na odru poslanec iz bratske Hrvatske, da nam prinese ojačenje po vgledu Hrvatov za svoje pravice, da nas pozove „viribus unitis“ k obrambi. Govoril je odprtim srcem. Mehka hrvaščina je odprla srca na stežaj. Ta plosk stotin rok ti kliči. Zdravo bračo!

Ob 6 uri zvečer smo pa sedeli v društveni ut. Godba na lok nas je zazibala v domišljijo mesnega gledališča. Zagrinjalo se dvigne. Res? Ali smo v mestnem gledališču? Ta dekoracija, ti kostumi? Moral sem se ozreti okrog, da sem se prepričal, da smo na deželi. Predstavljala se je igra „Martin Krpan“. Ne bom mnogo pisal o tem, ker se je že enkrat igrala od ravno istih igralcev. V obče smem reči, da se je igrala dobro, le moške vloge niso bile posebno naučene. Igrati pa znač Jurjevčani. Ženske vloge so bile boljše od moških, posebno Nežika (Rezika Nemčova) je podala pravi tip slovenskega kmetkega dekleta. Vrla moč je to. Cesarica (Iv. Košarjeva) je bila dobra, tudi mati Krpana (Kvasova) n o daliske. Gospodična Mariča Topolnikova kot princesinja je igrala takrat dovršeno. Uloga ni bila lahka, prosim Vas, tu je trebalo vsak trenutek menjati čustva, ki se morajo izražati na l m. Njena duševna borba, ko bi morala iti v Brdašev šotor je bila izborna pogojena, tako izborna, da je človeka-gledalca zbolelo. In ko se je zaročila z ljubljnim princem . . . to veselje . . . sam em se veselil . . . Izborna moč, talent za gledališče. Žela je tudi obio pohvale, kakor tudi vse druge. Med moškimi so se ministri najbolj držali nekako — leseno. Več mimike in kretnje, pa bo Cesar (Golnar) je igral dobro, najbolj pa princ Andrej (Kolbl). Ta pogumen nastop to je pravo

Mar in Krpan (Holz) je pa itak rojen za take vloge. Igral je krasno. Ko bi še rabil prleški dialekt bi bilo še boljše. Pri vlogah, v katerih je humor in zdrav značaj našega kmeta je prav če se govori v dialektu. Bilo bi naprimer prav izborno, ako bi rekel mesto čebul „lūk“, mesto raznih naštetih jedil domače kisile župe z ocvirki, mlekovce, klopočove itd. Za toliko oseb kakor jih nastopi pri tej igri je ta velik oder skoraj malo premajhen in zato se je ovir la kretnja, katera mora spremlati igralca z vsako besedo, z vsakim dejanjem.

*) Upam, da se najde kdo, ki jih objavi.

*) žal ime sem pozabil.

In po igri je bila zopet prosta zabava, pilo, pelo, govorilo in napevalo se je, dokler ni klical čas k odhodu. Težko smo se poslovili, a z nado, da se zopet snidemo.

Vrlim požrtvovalnim rediteljem in delavcem pa za njih ogromen trud najsrčnejša zahvala. Živio pevovodja g. Kocbek. Vrli pevski zbor vodite. Živio g. Košar, mgč. Štubec izboren sad žanjeta na gledaliških igrah, živio jubilantu g. Košarju, predsedniku društva. Zavest vam bodi plačilo. Živel!

— g —

UTRINKI. NABRAL ŠTEVO E

Voda, ogenj, ženske zle
to na svetu je gorjè.

Pravijo da mojškra Klara
pri luči šiva, pri dnevu para.

Dom sloni na ženi;
pravijo učeni.

Ženico lahko je dobiti
a težje jo potem rediti.

Kdor ni vžil nesreče še,
ta neve kaj sreča je.

Kdor nima drugo kot kosti
ta toče nič se ne boji.

Kogar hrani svoje delo,
ta živi življenje celo.

Kjer se dela vse nedelje,
tam se sreča mimo pelje.

Kaj se kregaš: »Stvar je draga!«
če ne misliš plačat' blaga?

Največ ima oni prati,
kdor rad po drugih mlati.

Kdor nevarnost ljubi le,
sam postal bo žrtve nje.

Potem se lovec čvrst spozna,
če krepko se lagati zna.

Ta človek mnogo govori,
a malo, malo naredi.

Le tisti slabo sodbo da,
ki sam kosmato vest ima.

Pomagaj bližnjemu iz nadlog;
pomagal bo i tebi Bog!

Po svetu kdor hiti
se marsikaj nauči,
tudi to kar treba ni.

Kdor zgodaj rad ustaja,
mu beli kruh vstaja.

Ankona na Laškem. — Vojno pristanišče.

VARUJTE SE LAŽNJIVIH PREROKOV.

PIRIEDIL — A. K.

Nek časopis v Italiji je že pred leti objavil okrožnico framasonov-prostozidarjev. Ta okrožnica nam pokaže, kaj so framasoni, kaže nam vojni načrt umazanih framasonov. Ker je ta načrt povsod enak, je potrebno, da se to okrožnico v pravi luči pokaže. Videli bomo, da cerkvena sovražnika: liberalizem, socializem, nista drugo nego obličje framasonstva — in za tem obličjem se skriva satansko sovražstvo do cerkve.

Ta okrožnica pozivlja člane framasonstva k vojski proti cerkvi. Vojsko naj se začne s pomočjo tiska, šole, shodov, protiklerikalnih (t. j. brezverskih) družb. Pa to ni zadosti pravijo. Predvsem treba ljudstvo nalagati, da se framasonstvo ne meša v politiko, ampak da stremi le po miru, prostosti, po oproščenju iz sužnosti krščanstva. Ljudstvo treba prepričati (?) da framasoni niso nasprotni katoličanom, ampak klerikalcem. Ljudstvu treba nalveziti, da vera bolj cvete v državah, ki so ločene od cerkve.

Poduk in vzgoja v šolah se ne sme izročati osebam katoliškega mišljenja, ampak šole morajo sovražiti cerkev; v njih se mora podučevati nasprotno katoliškim resnicam. Višje šole morajo priti v roke framasonov (in ti lažnivci niso proti katoličanom.)

Učiteljem in učiteljicam, ki bodo v tem smislu podučevali, treba obljubiti večje plače. Učitelji in učiteljice, ki se nočejo izneveriti veri, treba očrniti pred ljudstvom (lepa prostost), tako se jih bode prisililo pustiti službo — in ta se potem odda framasonom.

Dalje pozivljejo framasoni, da mora država duhovnom vzeti ves upliv pri ljudstvu. Nalagati treba ljudstvo, da so duhovni sleparji, ki nimajo omike in izobrazbe itd.

Duhovnikom treba natveziti, da jih hoče vlada obogatiti in stvoriti neodvisne od škofov in papeža. Tako bodo tudi duhovni postali framasoni. Tako, pravijo, bomo uničili cerkev. Zato treba takih časopisov, društev. Framasoni hočejo tudi upeljati užiganje mrličev, civilne pogrebe, civilno poroko — prepove naj se otroke krstiti — dela naj se proti katoliškim časopisom in podpirajo naj se tisti, ki so v zvezi s framasonstvom.

Dovolj! Kdo ne vidi hinavščine! lažnivosti! Ljudstvo naj se nalaže. To je značajnost prostost, omika! Lažnivci!, da niso proti katoličanom. Lažejo, sleparijo. Ne, ni podobno — ampak eno in isto je! Ista načela, isti nauki, tam in tukaj. Isti ljudje: kajti liberalizem umira in njegovi pogrebci kam pristopajo? K socializmu in ko bode ta umiral bodo socialisti pristopili k ljudem podobne moke.

To bodi šola za nas! Iste pripomočke, sredstva, ki jih rabijo oni proti nam, moramo rabiti mi proti njim.

Uprav zadnje dni zapazimo, da so vsi sovražniki, framasoni, liberalci, socialisti v sorodu (žlahti). Pred par dnevi je papež obsodil nauke „modernega“ katoličanstva (ki se približuje prvim trem bratom) in časopisi liberalni in socialistični so se zagnali v papeža radi te obsodbe. In kaj učijo „moderni“ katoličani? „Sv. pismo ni božjega izvira, evangelij ne hrani nauke Jezusa Kristusa. Da je Kristus Bog, se ne da iz evangelijev dokazati. Zakon ni sakrament, krst tudi ne, Sv. Peter ni dobil poveljarstva od Jezusa Kristusa, Resnica se spreminja t. j. če je danes res, da je Bog bil, je in bo — jutri bo res, da Boga ni bilo, ni in ga ne bode!

Te nauke je papež moral obsoditi, zdrava pamet nam pove! In kdo se jezi? Brezversko časopisje! Ali niso vsi štirje bratje enaki, lažnjivi preroki? Slovensko ljudstvo varuj in brani se jih! Po njih naukih jih bodeš spoznalo!

Sežanský.

Bog je poplačal zvestobo neke nboge dekle.

Spisal P. H.

Razni žalostni slučaji so neko staro vdovo vrgli v veliko pomanjkanje. Jako bogati sorodnik, ki bi jo moral podpirati, ni hotel o nji nič vedeti. V tako žalostnem položaju, je bila zvesto vdana dekla, katera je pri nji služila vže mnogo let, njeni pravi angelj varuh. Ker je vboga gospa ž njo toliko let lepo ravnala, je sklenila poštena dekla ji zdaj pokazati svojo hvaležnost.

Blaga vdova ji neki dan reče naj si poišče kako drugo službo, ker ona jo ne more več plačati. Nakar ji plemenita dekla odgори: »Nikar, jaz ne grem preč od Vas, dokler ostanete živi. Vi ste meni toliko dobrega storili, in jaz naj bi bila tako nehvaležna da bi vas zapustila v dobi, kadar me najbolj potrebujete? Nikar, jaz nisem tako nehvaležna. Vže tako in tako mi je bilo večkrat težko, ker mi ni prišla prilika Vam kaj več vstreči, nego je bila moja dolžnost. Jaz ne zahtevam plače; denarja imam še precej in obleke, tudi si morem še marsikaj z delom zaslužiti, da mi bo mogoče Vas in mene prihraniti.

Blago udovo je ta velikodušna ponudba srčno ganila, ter jo tudi s hvaležnostjo sprejela.

Celi dve leti je plemenita dekla z delom svojih rok hranila sebe in blago gospodinjo, dokler ni ta umrla.

Ali njena velika krepost, ni smela ostati brez plačila pred Bogom. Malo pred smrtjo vdove

umrl je njeni bogati, trdosrčni sorodnik, ki jo je v toliki potrebi zapustil. Ker ni pa imel nobene osebe, izven te vdove, v sorodstvu, je pripala nji vsa zapuščina. Ali ni imela časa dolgo uživati to veliko zapuščino, temu jo pred smrtjo izročila svoji ljubeznivi, plemeniti dekli, katero je postala svojo dedščino.

Tako je Bog na čudni način poplačal zvestobo uboge dekle.

PREGOVORI. Nabira in piše Mihael Pustišek

Tuja reja otrok je mačehina odgoja; ako otroci prve šole doma ne najdejo, ostanejo vse svoje [žive dni kilov in malopriden sad. Kaj pomaga še toliko čedna lupina, ako jedro [dobro ni in je črvivo.

Mlad berač bo dober tat.

Potrpljenje je za vsako bolezen prvo in najpotreb-

[nejše zdravilo. Zapravljivec in tat sta si brata.

Kdor lepo pesem zna in jo zapoje, se več obraja

[pri poštenih ljudeh, kakor on, ki niti kupuje.

Travica je sladkega mira mati, oče pa božji strah,

[sestra pa prava krščanska ljubezen.

Kaj pomaga glava prebrisana, srce pa hudobno in [robato?

Potrpežljivost rožice sadi, jeza pa trnje.

Mladine najlepša lepota je ta: nedolžnost, poniž-

[nost, pa žlahtnost srca.

Kdor pridno dela rad, le on je stanovitne sreče

[brat.

Grd, da ni gršega, je pijanec, ali sedemkrat grša

[je pijanka.

Trdovratnih se tudi dolga pridiga ne prime.

Čednost in pregreha se človeku na obrazu poznata.

Mladenč ne sme nobenega dobrega nauka zamu-

[diti, ker ne ve, kam že danes ali jutri pride.

Lenuh in pa tat sta si tovariša.

Bolezen in pa smrt sta si sestrí.

Nezadovoljnost je vodilja nezvestobe.

Le spoznati si prizadevaj našo besedo čedno oli-

[kano, in ljubil jo boš, kakor svoje očesce!

Kratki in krepki so slovenski pregovori in prislo-

[vice, žlahtni jagodam v kiti govora podobni.

Kar v mladih letih zamudiš, težko kdaj več za-

[dobiš.

Krvavih bojov se le on boji, ki po tujem blagu

[roko stega.

Bolje je malo, pa dobro brati, kakor veliko žlo-

[bodrati, umeti in čuti pa nič.

Komur jesti ne diši, nima pravega zdravja; komur

na dober nauk mrzi, kaže, da se za hudo pripravlja.

Kdor z lepem naukom norce brije, on sam sebi

[vrat zavije.

KRŠČANSKI MOŽJE SLOVENSKI!

Češki dunaj. kršč. možje že mnogo let zaporedoma vsako leto romajo, prvi na Sv. Goro pri Ljubljani, drugi v Marijino Celje. Dunajčani so letos svojo božjo pot opravili ravnokar (13. do 15. julija); bilo jih je z drugimi vred okoli 5000, med njimi dr. Lueger.

Lepe navade posnemati je vedno koristno. Pa ne samo zato da posnemamo, ampak zato, ker je to samo na sebi res lepo in dobro, smo sklenili, da poro mamo tudi slovenski možje (kterim prištevamo tudi mladeniče) letos na Veliki Šmarin na Sv. Višarje.

Možje! V teh časih, ko se boj med sovražniki in prijatelji meča Kristusovega vedno bolj ostri, ko sovražniki božji vedno bolj predzorno stopajo na dan in odkrivajo svoje nakane, treba, da tudi mi vedno krepkeje razvijamo in vedno višje dvigamo prapor Kristusov, vedno odločneje in očitneje z besedo in dejanjem kažemo, da smo njegovi. Ne samo ženskam prepuščajmo svetišča; možje pokažimo, da si štejemo v čast služiti Bogu. Če si zloba upa nastopati pri bel m dnevu, pa bi se krepost ne smela pokazati!?

Skupaj možje! Pojdimo k Materi božji privčat svo ov ero, prisegat zvestobo Bogu!

Zakaj ravno na sv. Višarje? — Višarje so idealna točka. Ž njimi je združene nekoliko turističke, ki je danes tako moderna. Na visoki gori se lažje dviga duša v višave. Planinska in verska misel nas bo obenem dvigala in užigala za visoke vzore, katerim služimo.

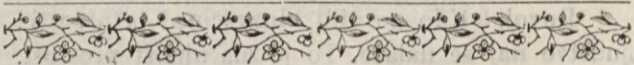
Torej na Sv. Višarje! Upamo, da nas bo dovolj, da napravimo poseben vlak ki bo na Veliki Šmarin okoli desete ure odšel iz Ljubljane in obstajal na vseh gorenjskih postajah.

Časa je le še nekaj tednov. Oglašajte se takoj ali neposredno pri centrali: Upravištvu „Slovenca“ v Ljubljani, ali pa pri svojih čč. župnih uradih, katere s tem uljudno prosimo, da blagovole nabirati udeležnike in njih imena pošiljati na zgoraj označeno mesto.

Kvišku: možje krščanski — na goro višarsko!

Karol Pollak, predsednik.

Ivan Podlesnik, tajnik.

*Kupujte
narodni kolek!*

Izseljniški dom v Trstu (blizu Škednja)

„Avstro-Amerikana“ Bratje Kozulič.

V teh prostorih dobi do 2000 potnikov, predno odpluje parnik v Ameriko stanovanje in hrano. Te dneve je bil v njem dunajski deški »regiment«.

BRATSKA DRUŠTVA!

Odbor „Slovenske krščansko socialne zveze“ je sklenil, da združi letošnje glavno zborovanje „Zvezinih“ društev z otvoritjo »Delavskega doma« na Jesenicah in z desetletnico jeseniškega »Kato-liškega delavskega društva«. Ta dan hočemo pre-gledati dosedanje svoje delo in še bolj izpolniti slovensko izobraževalno organizacijsko delo. Na noge vsa naša društva po vseh slovenskih deželah, na noge vsi sodelavci pri izobraževalnem delu! Dne 25. avgusta prihitite na Jesenice vsi ki lju bite resno delo za domovino in ob velikem zboru slovenskih katoliških izobraževalnih društev dajmo obenem z veliko udeležbo častno priznanje jese-niškemu delavstvu, ki je bilo vedno v prvih vstah naše organizacije in ki ima mnogo zaslug za krep-ki razvoj slovenske delavske organizacije.

Društva naj pridejo s svojimi zastavami in pevskimi zbori. Nobeno naše društvo naj 25. avgusta ne ostane doma!

Društvene odbore prosimo, naj takoj tekom prihodnjega tedna podpisanemu odboru naznanijo svojo udeležbo, da pravočasno vse potrebno pri-pravimo. Naj prihite na zborovanje tudi somišlje-niki iz krajev, kjer še ni izobraževalnih društev!

Na svidenje 25. avgusta na Jesenicah, na taboru slovenskega prosvetnega dela!

Odbor „Slovenske krščansko socialne zveze“.

KOLEDARČEK.

August.

11. XI. pobinkošna nedelja. (Evangelji: O usmilje-nem Samarijanu) Tiburcij, m.; Suzana, dev.; Filomena — 12. ponedeljek. Klara, dev.; Hilarija, muč.; Atra. — 13. torek. Hipolit in Kasijan muč.; Radegunda.; Konkordija. — 14. sredo. Evgebij, sp.; Anastazija, dev. — Danes je post in z držek mesnih jedi. — 15. četrtek. Veliki šmaren. Vnebovzetje Mar. Dev. — 16. petek. Rok, sp.; Hijacint duh. — Danes je prvi kra-jec ob 10. uri 3. min. zvečer. Velika vročina. — 17. sobota Liberat, m.; Sibila, dev.; Benedikta, op. — 18. XIII. pobinkošna nedelja. (Evangelji: Jezus ozdravi deset gobovih.) Joahim, oče M. C.; Helena, kraj Agapit, muč. — 19. ponedeljek. Ludovik tol.; škof; Julij, muč.; Marijan. — 20. torek. Bernard, op.; Štefan, kr. — 21. sredo. Ivana frančiška, od.; Adolf. — 22. četrtek, Timotej, muč.; Hipolit, sk. — 23. petek. Filip Ben., sp.; Bogovoljka. — Danes je ščep ob 1 uri 13. min. dopoldne. Dež bo ohla-dil malo ozračje. — 24. sobota. Jernej, ap.; Ptolomej, šk.; Aurea.

NOVICE.

Prevzvišeni gospod škof Dr. Nagl se povrne iz svojega poletnega oddiha na Koroškem nazaj v Trst okoli 13. t. m.

Kanonična vizitacija in birmovanje se bo vršilo prihodnjega meseca po tem le redu: 8. sept. Hrušica, 9. sept. Pregarje, 10. sept. Golac, 11. sept. Vodice, 12. sept. Podgrad in Starada, 14. sept. Mune, 15. sept. Jelšane, 17. sept. Podgraje.

Porcijunkola pri sv. Ani v Kopru. Od davnih časih pride na „odpustke“ dne 2. avgusta veliko število Slovencev iz koperske okolice v cerkev sv. Ane. Ni dolgo odkar je pisatelj slišal da je pred 20 — 30 leti o tej priliki prihajalo toliko okoličanov, da so mnogi prenočevali na ulicah in na obrežju Kopra. Ako jih zdaj ne pride toliko je kriva občna mlačnost; sicer so pa okoličanske župnije razmeroma še jako verske, kar dela čast prečastitim dušnim pasirjem, kateri si na vso moč prizadevajo širiti razne bratovščine in pogostno sv. obhajilo. Da se pri tem tudi pri sv. Ani istim pomaga, je gotovo, saj glede števila slovenskih patrov, je v celem letu mnogo „Porcijunkul“ pri sv. Ani, posebno ob nedeljah in praznikih in velikonočnem času.

Prečastiti gospodje, kateri so letos prišli pomagat na „Porcijunkulo“, in katerim se tu izreka prisrčna zahvala so naslednji. preč. g. Kompare dekan v Ospu, g. Glavina župnik tuk. kaznilnice, g. Svetič žup. tinjanski, g. Slamič žup. upr. dek. g. Pipan žup. sv. Antona. g. Zalokar kap. v Plav. in č. g. J. Košir žup. upr. v Rižanu. Preblagi gospodje na svidenje, ako Bog da, drugo leto, in množilo se Vaše število!

Razpisana župnija. Do konca t. m. je razpisana župnija Sv. Justa m. v Sočerg.

Avtomobil, ki vozi po suhem in po vodi je izumil pred kratkim Julij Ravajev, izdelovatelj avtomobilov v Parizu. Avtomobil se imenuje kočija brez konja, ki jo žene bencin ali pa elektrika. Na avtomobilu lahko prevoziš 60 kilometrov ni še več na uro, toraj skoro toliko kakor iz Trsta v Postojno. S tem novim avtomobilom se še da prevrčiti do 40 kilometrov na uro, bodisi po suhem ali v vodi. Poskusi so se posrečili. Ker bi znali biti taki avtomobili velike koristi v vojski, zato jih je francoska vlada že veliko naročila.

Ognjeniki, to je hribi, ki bljujejo ogenj, mečejo včasih iz sebe dim deset do trinajst tisoč metrov risoko. V svojo bližino so v stanu nameštati do 15 metrov na debelo pepela.

Nove znamke ali marke bo rabila pošta prihodnje leto v spomin 60-letnega vladanja cesarja Franca Jožefa. Te marke bodo v rabi samo eno leto in bodo izdelane zelo umetno.

Šesti avstrijski katoliški shod se bo vršil, kakor vse kaže, menda že letošnjo jesen na Dunaju. Časi so resni in prav je, da se avstrijski katoličani družijo, saj tudi nasprotniki katoliške Avstrije ne spe.

Letošnje pomorske vaje naše mornarice se bodo vršile septembra meseca v dalmatinskih vodah. Vrhovno vodstvo bode imel poveljnik vojne mornarice, grof Montecuccli, ki je že 15. jul. prišel na Reko ter se na svojej jahti »Lakroma« odpeljal na inspekcijsko postovanje ob dalmatinski obali. Potem pa se bodo začele vaje, katerih se udeleži šest oklopnih, dve oklopni križarici, tri križarke, šest torpednih lovcev in dvanajst torpedovk. V to eskadro je vsteta tudi poletna eskabra pon poveljstvom kontreadmirala pl. Zieglerja. Brodovje bode razdeljeno v dve stranski kot v vojni. Okoli 15. septembra bodo vaje že končane.

Mirovna konferenca za vojno. Zanimivo je slišati, da se zostopniki skoro vsih držav sveta, ki sedaj zborujejo v Hagu na Nizozemskem več pogajajo o vojni kakor pa v miru. Sedaj so sklenili, da se mora vojna začeti precej po napovedi brez vsakega prizanašanja proti sovražniku. Nizozemska vlada je namreč predložila, naj bi se po napovedi vojne počakalo vsaj še 34 ur, predlog pa je bil odklonjen s 15 proti 14 glasovom.

Strašna nesreča. — Brat ustrelil brata. Dne 26. jul. okoli pol 8. ure zvečer se je dogodila v hiši trgovca gospoda Viktorja Rohrmana v Ljubljani strašna nesreča. Starejši sin g. Rohmana, 26 let stari uradnik „Kreditne banke“ g. Viktor Rohrman, je basal revolver in potem pobiral krolje iz revolverja. Mlajši njegov brat, ki je pred tedni končal gimnazij je vzel v roke revolver in v mnenju, da ni nobene kroglice več v revolverju, sprožil proti bratu. Revolver je počil in s prestreljeno glavo se je bančni uradnik Viktor Rohrman zgrudil. Kroglja mu je šla skozi glavo. Nezevestnega so prepeljali v bolnišnico, kjer je naslednega dne ob 6. uri zjutraj umrl, ne da bi se bil še kaj zavedel. Mlajši brat, ki je po neprevidnosti zakrivil strašno nesrečo, obupan skoro blazni in ga morajo čuvati.

Petdesetletnica sv. Očeta v naši škofiji. V proslavo petdesetletnice mašništva sv. Očeta Pija X., kojega geslo je »prenoviti vse v Kristusu« je opozoril prevzvišeni gospod škof vse župnike združenih škofij, naj bi pri tej priliki kjerkoli možno preskrbeli svojim vernikom duševno preorojenje s sv. misijoni. Imena izbranih misijonarjev morajo javiti župniki škofijskemu Ordinariatu vsaj do konca tega meseca, da se potrebno uredi. Za pokritje stroškov sv. misijona v prav ubožnih cerkvah je odločil prevzvišeni gospod škof svoto 1000 Kron.

Patrijarh Jev — «svetnik». Prega ruskega patriarha (nadškofa) Jeva, ki je umrl pred 300 leti, bo te dni ruski car poglasil za svetnika. Čuden svetnik-krivoverec! Ker pa ruski car ne gleda natanko na vsako malenkost, bi se znalo dogoditi, kakor za časa carja Nikolaja I., ki je proglasil za svetnika moža, o kojem se je pozneje dokazalo, da je bil vse dni svojega življenja največji lump.

Iz Pekina v Pariz se vozi sedaj za stavo pet norcev — Bog mi ne vzemi za greh — na avtomobilih. (To so vozovi, ki jih žene benzin.) Še bo treba čakati, predno prevozijo dolgo pot iz Kitajskega na Francosko, če se jim prej ne pripeti kaka nesreča.

Kršćanstvo v Berlinu. Žalostno razmere, ki morajo vladati med krščanskim prebivalstvom glavnega nemškega mesta Berlina, nam kažejo te-le številke: Leta 1904. se je porodilo nekaj nad 47.000 otrok, a od teh je ostalo 5800 brez krsta; porok je bilo 20.000, med temi 7388 civilnih brez cerkve; pogrebov je bilo 32.000, od teh 17.000, torej nad polovico brez duhovnika. Vsak dan je torej v Berlinu okoli 46 civilnih pogrebov. Res žalostno!

Dekanijska konferenca za tomajsko dekanijo se je vršila včeraj v Tomaju. Na dnevnem redu so bila tudi velevažna vprašanja, kako pomagati našemu ljudstvu na Krasu do prave omike, kakoršno zahteva dandanašnji tok časa.

Na južni železnici so uvedli letos pri nekaterih železniških čuvajih take električne aparate, ki ne samo da naznanjajo odhod vlakov iz postaje z udarci ob zvon ampak tudi zapisujejo te udarce v obliki prebodenih pik na tekoč papirnat trak kakor pri brzojavu ali telegrafu. Ko bi imel vsak čuvaj tako pripravo, bi morali pač reči, da je to koristen napredek v korist čuvajev, ki včasih ne slišijo prav razločno dano znamenje in bi lahko na traku pogledali, koliko udarcev je bilo. Take prijave pa nima vsak čuvaj ampak med dvema postajama samo eden, tako da ima vsa ta iznajdba samo namen opazovati ali uradniki na postai prav vršijo svojo službo.

Iz Sežane. Predzadnjo nedeljo, t. j. 28. julija smo imeli v prijazni vasici — Šmarje — sežanski podružnici običajno, vsakoletno cerkveno slovesnost. Nedeljo po sv. Mariji Magd. namreč obhaja tamošnja cerkva obletnico svojega posvečevanja. Vb 10. uri je bila peta sv. maša pred izpostavljenim sv. R. Telesom in sv. blagoslov. Zdelo se je kakor, da bi bila kaka božja pot. Lepo je bilo videti ljudstvo, ki je šlo tja k službi božji k sv. „Mariji v Leškovju“, kakor imenujejo ljudje stari tisto cerkvico. Med verniki je bilo tudi več odličnih oseb. Kakor stari ljudje pripove-

dujejo so bili tam v starih časih veliki shodi na katere so prišli kramarji, bil je torej semenj. Prišlo je ljudstvo iz daljnih vasi. Menda je bila tudi procesija. Zdaj se je to izgubilo, ker je Sežana stopila v ospredje. Pripoveduje se tudi, da je bilo tam večje pokopališče in so se tam mrtveci od daleč pokopavali. Saj cerkva v Šmarjah je res zelo stara. Nad velikimi vrati stoji letnica 1505. Vrata, okna so v gotškem slogu napravljena. Na malem zvoniku je vzdana plošča z napisem in letnico 1668. Cerkev je lepa in čedna. Vsa je poslikana, slike na stropu in presbiterju morajo biti zelo stare, kakor se pozna po delu. Predstavlja glavna slika Marijno Vnebovzetje, iz česar se sklepa, da je ta dan glavni praznik cerkvice. Druga slike so iz življenja Jezusa Kristusa. Tudi so na stropu slike sv. Avguština, sv. Ambroža, sv. Gregorja i. t. d.

Zraven cerkve je stara podrti hiša, ki je svoj čas gotovo spadala h cerkvi, kakor se more spoznati iz dela. Tudi ta razvalina nosi letnico 1609. V cerkvi so trije lepi altarji. Na glavnem je kip M. B. z Detetom. Stranka pa sta posvečena eden sv. Mariji Magd., drugi sv. Roku. Res škoda, da se je tisto vsakoletno romanje k Mariji v Leškovju opustilo. Sedaj je le ob Marijinih praznikih, Velikonočni in binkoštni ponedeljek ob 10. peti sv. maša-a pridejo le domači verniki iz sežanske župnije. Tudi to nam kaže, da se je morda ohladila gorečnost do Mariji naše najboljše Matere.

Sežanský.

Euharistična shoda ne bo letos v Spletu, kakor se je bilo sklenilo na zadnjem shodu v Ljubljani. Najbrže da bo tak shod duhovnikov — častivcev Sv. R. Telesa še le prihodnje leto in sicer istotako v Spletu (Dalmacija).

Duhovne vaje za duhovnike bodo v jezuitskem samostanu v Ljubljani v tem mesecu samo še v tretjem tednu to je od 19. t. m. dalje. Prihodnji teden (od 12. t. m. dalje) se bodo tamkaj duhovno vadili abiturienti ali dovršeni osmošolci.

Železnica na Triglav. Železniško ministstvo je dalo stavbinskemu adjunktju avstrijsko ogrske državnoželezniške družbe in privatnemu docentu v Pragi dr. Frideriku Steinerju enoletno dovoljenje za tehniška dela za železnico od Bohinjske Bistrice na vrh Triglava.

Presv. gosp. Nakić, škof Spljetski (v Dalmaciji) se je mudil na potovanju mimogredé tudi v Trstu in je v ponedeljek maševal v cerkvi starega sv. Antona.

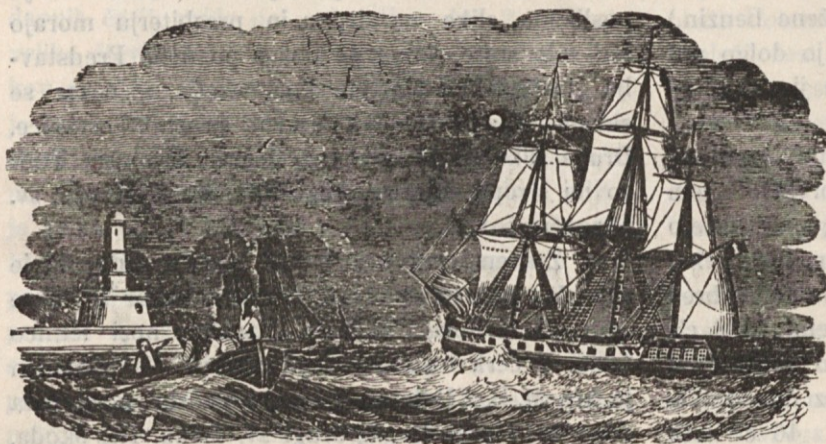
Štiridesetletnica, odkar je bil cesar Franc Franc Jožef kronan za ogrskega kralja, se je izvršila 9. t. m. v Budimpešti brez posebnega hrupa.

Navzoč je bil tudi prestolonaslednik, ki je pa takoj po jubilejni maši odpotoval. Tudi cesar sam je renadoma odpotoval.

Vsled komarjevih pišov umrl. Bivši budimpeštanski trafikant Karol Very je napravil preteklo nedeljo izlet, s katerega je prišel od komarjev, ves opikan. Ker e male rane vsled srbenja razpraskal, se mu je zastrupila kri, vsled česar je v sredo umrl.

Železniška nesreča. Na elektriški železnici Dunaj Baden se je primerila nezgoda. V bližini postaje Neudorf sta namreč trč la skupaj voz elektriške železnice in neki kmečki voz. Kmečki voz se je prevrnil, hlapec se je pri tem tako ranil, da je kmalu nato umrl.

„Sole“ je postal glasilo krščanskosocialne stranke adrijanskega oddelka. Želimo, da bo res krščanski tudi proti nam Slovencem in da nas bo spoštoval. Ime mu bodo spremenili

Blizu cilja.

Speval I. T

Blizu cilja blizu kraja
močno bje vsem sreč:
srečna tem radost prihaja,
drugi žalost le izve.

Nekateri bodo srečni,
ko življenja pride kraj,
druge vzame ogenj večni,
ki ne da jih več nazaj.

DRUŠTVA.

Moška Marijina družba v Trstu za sedaj ne priredi romanja.

Dne 4 t. m. je bila predpoludne odborova seja in popoldne shod. Govor: Duhovski stan in človeška družba.

Ženska Marijina družba v Trstu. Shod za žene je imel veleč. g. Aleksander Martelanc.

Marijin dom. Govor. Zveza z Bogom in z Marijo, je najboljša zveza z domom. Marijin dom naj nas spominja na domači kraj in na nebeški dom.

Zavod Sv. Nikolaja ima v zalogi zanimive brošurice s poročilom letošnjega občnega zbora. Cena 20 stotink. Vsi kupite.

DAROVI.

15. Nabiranje za Marijin Dom od 7/5 — 23/7 1907

Nabrali so: Fr. Guštin 130 K, Ana Butinar 36.40 K Marija Birska 21.20 K, Jožefa Cerkvenik 27 K, Jožefa Katern 20 K Ivana Štokelj 32 K, Kristina Novič 39 K, Ana Dobnik 6 K Frančiška Dolenc 50.20 K. Skupaj 361.80 K.

Ustanovni udje po 20 K: Uršula Sedlar, Amalija Mešiček, Neža Erjavec, Marija Erjave, Alojzija Sotlar, Draga Turk, Josipa Brachetta.

Podporni udje po 2 K: Roza Divjak, Mar. Kavs, Nežika Kranjc, Genovefa Simončič, Rozalija Klun, Apol. Bajc, Ter. Tomažič, Ant. Peric, Mar.

Gladič, Mar. Zadnik, Fr. Kapun, Am. Terčelj, J. Jovan, Fr. Kušlan, M. Višnjevec, M. Mihelič, Helerera Zimer, Ivana Petrončič, Ana Miška, Jožefa Furlan, J. Germek, Uršula Traven, Fr. Zimec, J. Ferfila, Ant. Bolc, Iv. Vladika, I. Barba, Ur. Barba, Nežika Karhin.

Ivana Srebat K 12, M. Butinar 10, Ur. Gulič 8. M. Česnik 6, M. Dugar 5.

Po 4 K: Ana Dobnik Urbanič M., Roža Maver, M. Vrtovec, I. Predominato, Jerca Avčin. Iv. Spitnič.

Po 3 K: Josipina Katern, Ljudmila Kovačič Terezija Skodič.

Podporni udje po 1 K: Uršula Kostanjevič. Darovali so: N. N. K 16, N. N. K 5, N. N. 4.60 K.

Po 4 K: Neimenovana oseba, N. N., B. M. 3.

Po 2 K: Aite R., J. Pirnaver, M. Lot, Marjeta Lenarčič, Ant. Valentinčič.

Po 1.20 K: Nežika Paulin, N. N.

Po 1 K: Ana Humer, N. N., Ant. Mrak, M. N. N. N. Iv. Šklemba, M. Hreščak, N. N., Klotilda Božič, M. Penko, M. Požar. Ana Tončič N. N. Fr. Bajzel 60 st., M. Camponaro 40 stot

TO IN ONO.

To ni lipo. Kadar se koga povabi, da kaj pomaga, se ne zgane. Če se pa brez njega kaj stori, se jezi, češ da se ga prezira.

Manj ko ima, rajši da. (Zato pa manj ima. Opazka skopuhova.)

ZA UČENE LJUDI.

Profesor Riehl na Dunaju je izumil pastilje, katere so se izvrstno obnesle kot lek proti gadovemu piku. Ob tej priložnosti omenjamo da si pri strupenih pikih človek lahko pomaga s tem, da se vreže s čistim rezilom z namenom večjega krvavenja. Napiti se žganja je tudi priporočljivo, toda le v tem slučaju (strup proti strupu).

Strupenih gadov je v Evropi šest vrst. Najdaljši je le 90 cm.

GOSPODARSKE STVARI.

Ne bo se več streljalo proti toči. Zadnja leta se je na mnogo načinov poskušalo obvarovati vinograde pred točo. Leta 1902 so se bili sešli učenjaki v Gradcu in razpravljali, ali res kaj koristi streljanje s topiči proti toči. Učenjaki niso bili vsi istega mnenja, eni so bili za streljanje, drugi proti. Konečno se je sklenilo napraviti vsestranske poskušnje. Avstrijska vlada je določila za te poskušnje prelepo polje v Slovenski Bistrici na Štajerskem, italijanska vlada je storila isto v Kastelfranko na Beneškem. Petletni poskusi so konečno dokazali, da vse streljanje ne pomaga nič. Ko je sprevidel Francoz Vida da streljanje s topiči nič ne koristi, je poskusil z raketami, a brezuspešno. Tudi streljanje z bombami ni izdalo nič.

Kaj torej sedaj? Učenjak Beker-Betran je izumil pripravo, ki pokrije ob času nevihte ves vinograd s tako idejo, da mu ne more škodovati niti najdebelejša toča. Uredil je pa tako, da električni tok to odejo o pravem času razširi in zopet spravi. To je res zan sljivo sredstvo, ki gotovo pomaga, toda le najbogatejši so si v stanu privoščiti kaj takega nad svojimi latniki.

SMEŠNICE.

Naivno.

Podčastnik: Kako to, da sem Vas videl v nedeljo stati za drevom v civilni obleki?

Rekrut: Gospod podčastnik, deblo je bilo prešibko, da bi se popolnoma skril.

Vzel — ni vkradel?

Gospod, reče kmet župniku — „jaz sem pri oltarju nekaj vzel.“

«Tako pa nazaj prinesi!» reče župnik.

Mož gre in pripelje ženo nazaj.

Previden mož.

V nekem mestu je pogorelo veliko hiš zato, ker niso bile gasilnice za nič. Na to je župan dal

oklic, da se imajo drugikrat gasilnice vselej tri pred ognjem poskušati.

Zaletel se je.

Zdravnik: Proti Vašemu zmrznjenemu nosu ni pomoči, ostane pač črn.

Bolnik: (turobno) Ali tudi ako bodem pil samo vodo?

Uteha.

A: «Kam tako hitro?» B: „Grem k sodniji da tožim gospodarja, ker me je včeraj zmerjal da sem vol.“ B: Ali človek, vi niti ne veste koliko je vreden vol ob sedanjih ceni mesa.

DOMAČI ZDRAVNIK.

Opojne pijače strup. Zdravniki, ki raztelesujejo mrliča, opažajo na pljučah pijancev mnogo strupa podobnega fosforu in arzeniku.

Zaletelo se mu je. Kadar se psu zajeti, pobesi glavo globoko, zakašlja — in vse je zopet v redu. Iz tega naj se učimo. Kadar se kolmu zaleti naj leže (na postelj ali stol) tako da mu glava z obličjem navzdol in roke dol vise, diha naj globoko, da lažje zakašlja. Po hrbtu in prsih se ga lahko potrka.

LISTNICA URDENIŠTVA.

Enkrat smo že pisali, da ne sprejmemo dopisov s svinčnikom. Oči urednikove in stavčeve so tudi nekaj vredne.

Sprejeti spisi: 1) „Na materinem grobu“, 2) „O kralju, pajku in zajcu“.

Telovadba nam bo dobrodošla.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Krivda ni naša če ne prejmete lista o pravem času.

Radi bi vodeli, kako bomo letos shajali, zato pa pošljite naročnino še, kdor je zaostal z njo.

UGANKE.

Rešitev ugank:

1) uganka, 2) leto in meseci.

Prav so ju rešili: Jankovič Pavel (Griže), Mihael Pustišek (Zdole), I. P. K. N. Jankovič je pogodil rešitev tudi v predzadnji številki, pa je bil izpuščen po pomoti.

NOVA UGANKA.

Nad zemljo je on, pod zemljo pa ona. Kaj je to?

TIHA SREČA.

Speval I. T.

Milka mlada pasla kravi,
lepi, mlečni kravi dve :
belko, plavko, ki na travi
tečni sta najeli se.

Dekle je veselo bilo,
pelo včasih na ves glas,
pelo tiho, pelo milo,
kakor je naletel čas.

Na planini blizu néba,
blizu doma je lepo,
tam ljudem ni mnogo treba,
da so srečni in kako!

Milka je nedolžna bila,
kakor rože sveži cvet,
le Bogu je posvetila
srečne dneve mladih let.

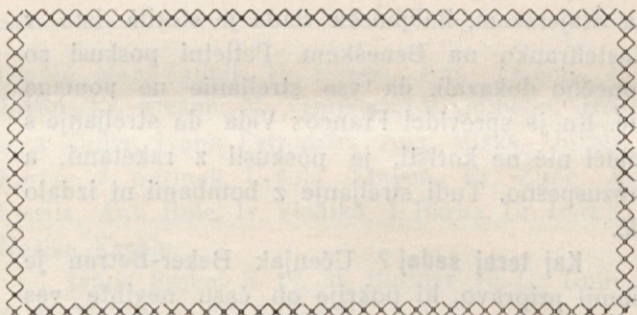
Bodi, bodi dekle zalo,
vedno táko še naprej,
saj gotovo veš, da malo,
malo smo na zemlji tej.

Hlito zgine vsa lepota,
naglo rože odevetó,
vedi, da mladostna mota,
tepe starost prav hudó.

Izvrstna šivilja

v Zavodu sv. Nikolaja v Trstu
se priporoča za delo.
Svoji k svojim.

Vsaka konkurenca je izključena.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo **zalogo pohištva**

Album pohištva se pošilja brezplačno.

prej Anton Černigoj

Via dei Rettori št. 1 (Rosario) tik cerkve Sv. Petra — Trst

Največja tovarna pohištva primorske dežele

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Pohištvo se izdeluje solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Zastopstva v Trstu, Splitu in Aleksandriji (Orient).